

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. ve věci

žalobce: **Ing. J. K.**
zastoupen Mgr. Josefem Milichovským, advokátem
sídlem Koliště 55, Brno,

proti

žalovanému: **Městský úřad Bruntál**
sídlem Nádražní 994/20, 792 01 Bruntál

o přezkoumání souhlasu žalovaného ze dne 16. 12. 2019, č. j. MUBR/87796-19/ohe-Výst. 11190/2019/ohe, se změnou v užívání stavby,

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2017, č. j. MUBR/57540-17/neš-Výst. 8212/2017/neš, ve věci kolaudačního rozhodnutí,

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí Městského úřadu Bruntál ze dne ze dne 31. 8. 2017, č. j. MUBR/57540-17/neš-Výst. 8212/2017/neš, **se odmítá.**
- II. Žaloba proti souhlasu Městského úřadu Bruntál se změnou v užívání stavby č. 211/2019, ze dne 16. 12. 2019, č. j. MUBR/87796-19/ohe-Výst. 11190/2019/ohe, **se zamítá.**

III. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalobci z účtu Krajského soudu v Ostravě **vrácena** částka 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek.

Odůvodnění:

Žaloba proti kolaudačnímu rozhodnutí:

1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 7. 9. 2021 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2017, č. j. MUBR/57540-17/neš-Výst. 8212/2017/neš, kterým bylo O. P. povoleno užívání stavby „rekreační domek v S. R. parcelní číslo XA a XB“ S. H., S. R. (dále též „kolaudační rozhodnutí“).
2. Podle § 68 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), *žaloba je nepřipustná také tehdy, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného.*
3. Podle § 46 odst. 21 písm. d) s. ř. s., *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřipustný.*
4. Podle § 190 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění účinném ke dni 31. 8. 2017, („stavební zákon“), *u staveb pravomocně povolených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se provede kolaudační řízení podle dosavadních právních předpisů.*
5. Z napadeného kolaudačního souhlasu vyplývá, že stavební povolení předmětné stavby bylo vydáno dne 10. 11. 1985 a nabylo právní moci dne 9. 12. 1983. Žalovaný tak správně v řízení postupoval v souladu se shora citovaným § 190 odst. 6 stavebního zákona a aplikoval zákon č. 50/1976 Sb. („starý stavební zákon“), který úpravu kolaudačního řízení obsahoval v § 76 až § 85 bez zvláštní úpravy opravných prostředků proti kolaudačnímu souhlasu a podle § 140 starého stavebního zákona se na řízení vztahovaly obecné předpisy o správním řízení.
6. Podle § 81 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, *účastník může proti rozhodnutí podat odvolání, pokud zákon nestanoví jinak.*
7. Žalobce byl účastníkem kolaudačního řízení a napadené rozhodnutí obsahuje poučení o možnosti podat odvolání proti němu, včetně lhůty k jeho podání a uvedení správního orgánu, ke kterému se podává. Žalobce netvrdil, že by odvolání podal, a taková skutečnost ani nevyplývala ze spisu. Žaloba je proto nepřipustná pro nevyčerpání řádných opravných prostředků před správním orgánem, které zvláštní zákon připouští, a soud ji podle citovaného § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. v této části odmítl (výrok I.).

Žaloba proti souhlasu se změnou užívání stavby

Žalobní body a stanovisko žalovaného:

8. Dále se žalobce domáhal zrušení souhlasu žalovaného se změnou v užívání stavby č. XC, ze dne 16. 12. 2019, č. j. MUBR/87796-19/ohe-Výst. 11190/2019/ohe. Tímto žalovaný souhlasil se změnou v užívání stavby nazvané „rekreační domek v S. R. parcelní číslo XA a XB“ S. H., S. R., z dosavadního užívání „objekt rodinné rekreace“ na nový účel „rodinný dům – objekt trvalého bydlení o dispozici 4+kk, nepodsklepený, přízemní s obytným podkrovím (v přízemí zádveří, hala, obývací pokoj s kuchyňským koutem, WC a sklad, v podkroví chodba, tři pokoje a koupelna)“, který podal žadatel O. P.
9. Žalobce v žalobě uvedl, že je vlastníkem pozemků parc. č. XD, XE a XF v k. ú. X, které přímo sousedí a jsou přímo dotčení nemovitostí, které se týká napadený souhlas, o němž se dozvěděl až dne 8. 7. 2021, poté co mu stavební úřad umožnil nahlédnout do spisu. Ze spisu zjistil, že žadatel, pan O. P., v žádosti uvedl, že stavba je zásobena z vlastní studny na pozemku parc. č. XG, který je však ve vlastnictví žalobce. Dále, že na pozemku parc. č. XH má čističku odpadních vod (dále jen „ČOV“). Žalobce namítl, že žadatel nedoložil, zda je vlastníkem ČOV, nedoložil veřejnoprávní oprávnění od vodoprávního úřadu, nedoložil stavební povolení, ani povolení k užívání a nakládání s vodami. Stavební úřad přesto nic nezkontroloval a provedl změnu užívání stavby.
10. Žalobce namítá, že změnou v užívání došlo k legalizaci napojení na studnu a legalizaci ČOV, k čemuž stavební úřad neměl pravomoc a takový postup vylučuje i judikatura; žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2016, č. j. 6 As 230/2015-34.
11. Dále žalobce namítl, že došlo k zásahu do jeho majetkových práv.
12. Podle žalobce souhlasem nemohlo dojít k aprobování uskutečněné přístavby bez potřebného povolení. Postup stavebního úřadu je nepřípustný a nemůže legalizovat nepovolené stavby a je nutno postupovat podle § 129 stavebního zákona vůči nepovoleným stavbám vodního díla (napojení na vodu a likvidaci odpadních vod – ČOV).
13. Žalobce dále namítl, že žalovaný nesprávně vyhodnotil změnu stavby. Dochází k novému zásahu do práv sousedících vlastníků, nebylo vyžádáno stanovisko orgánu ochrany životního prostředí, ač je stavba v CHKO Jeseníky, což je v rozporu se zásadami a principy správního řádu.
14. Podle žalobce se žadatel nemohl dovolávat své dobré víry, neboť i laikovi je zřejmé, že bez souhlasu vlastníka pro umístění studny a dříve i ČOV jde o protiprávní jednání; dokládá nálezem ÚS.
15. Konečně žalobce namítl, že byl neopomenutelný soused, neboť stavba rodinného domu je blíže než 2 metry od společné hranice a nepovolená studna a přípojka vody je na pozemku žalobce.
16. Žalovaný s žalobou nesouhlasil a navrhl její zamítnutí. Uvedl, že při posuzování změny stavby vycházel z kolaudačního rozhodnutí 524/2017 (pozn. soudu: žalobou napadené rozhodnutí, proti němuž byla žaloba odmítnuta, jak je uvedeno shora), ze kterého napojení na studnu a ČOV vyplývá. Proto nepožadoval doložení dokladů k nim.

Pro ČOV bylo vydáno územní rozhodnutí č. 458/2010 a souhlas s provedením stavby, současně bylo povoleno nakládání s vodami. Studna byla zakreslena v situačním plánu. Účastníkem řízení byl i žalobce. Ohledně existence a napojení studny nebyly v kolaudačním řízení vzneseny žádné námitky ze strany orgánu životního prostředí.

17. Udělení souhlasu se změnou v užívání stavby nemá širší účinky, jak žalobce dovozuje. Stavba ČOV byla řádně umístěna i povolena a studnu stavební úřad nevyhodnotil jako nepovolenou. K námitce chybného vyhodnocení změny stavby žalovaný pouze zopakoval, jak bylo postupováno. Změna stavby se podle něj nedotýká práv třetích osob a nebyla podmíněna změnou dokončené stavby. Ke vzdálenosti stavby od hranice žalobcova pozemku žalovaný uvedl, že dodržení vzdálenosti hranice mezi pozemky je nutné v případě pozemků, na kterých jsou umístěny rodinné domy, což není daný případ. Ve zbytku odkázal na napadené rozhodnutí.

Posouzení krajským soudem

18. Dne 18. 10. 2019 oznámil O. P. změnu v užívání stavby, specifikované jako „rekreační domek S. R. parcelní číslo XI, XA a XB, S. H., S. R.“, jejímž je vlastníkem, z dosavadního účelu užívání rekreační domek na „dům k trvalému užití“. Uvedl zásobování pitnou vodou z vlastní studny na pozemku parc. č. XG a napojení na vlastní ČOV. Žalovaný vyžádal stanoviska dotčených orgánů. Dne 25. 11. 2019 vydala závazné stanovisko Krajská hygienická stanice, kterým souhlasí se změnou užívání stavby předmětného rekreačního domku na rodinný dům. Městský úřad Bruntál, odbor výstavby a územního plánování, vydal závazné stanovisko dne 4. 12. 2019, kterým shledal záměr změny v účelu užívání předmětné stavby z rekreačního domku na rodinný dům – objekt trvalého bydlení, bez stavebních úprav, jako přípustný.
19. Následně vyslovil souhlas se změnou v užívání stavby žalovaný.
20. Krajský soud se nejprve zabýval přípustností žaloby.
21. Souhlas se změnou užívání stavby, která není podmíněna změnou dokončené stavby, upravuje ustanovení § 127 stavebního zákona. Souhlas vyžaduje oznámení změny v užívání stavby od osoby, která má ke stavbě vlastnické právo nebo prokáže právo změnit užívání stavby, podložené v § 127 odst. 1 stavebního zákona uvedenými doklady. Souhlas stavební úřad vydá tehdy, je-li oznámení úplné a oznámená změna v účelu užívání splňuje podmínky podle § 126 odst. 3 stavebního zákona, nedotýká se práv třetích osob, nejde o záměr, pro který je vyžadováno závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí, nevyžaduje podrobnější posouzení účinků na okolí, nevyžaduje zkušební provoz nebo není třeba stanovit podmínky pro užívání nebo podmínky k zajištění ochrany veřejných zájmů. Proti souhlasu není přípustný řádný opravný prostředek, lze jej však do jednoho roku ode dne, kdy nabyl právních účinků, napadnout v přezkumném řízení (odstavec 3 téhož ustanovení).
22. Souhlas podle § 127 stavebního zákona je přezkoumatelný žalobou podle § 65 s. ř. s., jak vyplývá z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 436/2017 – 43 ze dne 17. 9. 2019. Žaloba je tak přípustná a je rovněž včasná, neboť mezi účastníky řízení je nesporné, že se žalobce s napadeným souhlasem seznámil dne 8. 7. 2021,

přičemž právě faktické seznámení s textem je pro počátek běhu dvouměsíční lhůty pro podání žaloby, vyplývající z § 72 odst. 1 s. ř. s. stěžejní (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1 As 136/2021 – 29, body 20-23).

23. Krajský soud proto přistoupil k věcnému projednání žalobních námitek.
24. Žalobcovy námitky se soustřeďují do dvou základních okruhů. V prvním namítá nesplnění předpokladů pro vyslovení souhlasu podle § 127 stavebního zákona, zejména nenaplnění podmínek podle § 126 odst. 3 stavebního zákona; sem spadají námitky k zásobování rodinného domu pitnou vodou a k vlastnictví ČOV, též zásah do CHKO Jeseníky. Druhý okruh směřuje do zákonem nezamýšlených účinků souhlasu, konkrétně k legalizaci napojení na studnu, legalizaci ČOV a legalizaci přístavby.
25. Podle § 65 s. ř. s. je základním předpokladem pro aktivní legitimaci k podání žaloby proti rozhodnutí tvrzené zkrácení žalobce na právech přímo nebo v důsledku porušení jeho práv v předcházejícím řízení. Ve správním soudnictví je totiž poskytována ochrana veřejným subjektivním právům, nikoliv obecně ochrana zákonnosti postupu správních orgánů a žalobce může účinně namítat jen tu nezákonnost, kterou byl zkrácen na svých právech (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67 nebo ze dne 21. 5. 2008, č. j. 4 Ans 9/2007-197).
26. Žalobce v žalobě identifikoval řadu skutečností, které podle něj žalovaný porušil, když souhlas se změnou v užívání stavby vyslovil, a které způsobují jeho nezákonnost, když pro vydání souhlasu nebyly splněny zákonné předpoklady. K zásahu do své právní sféry však uvedl pouze to, že bylo zasaženo do jeho majetkových práv (bod 22 žaloby) a že je zřejmé, že dochází k novému zásahu do práv sousedních vlastníků (bod 35 žaloby), kterým žalobce je.
27. Jak vyplývá již z konstantní judikatury správních soudů (viz např. citované shora) a též právní teorie, správní žaloba neslouží k obecné kontrole zákonnosti v jednání veřejné správy, ale k ochraně konkrétních práv, resp. právní sféry žalobce: Žalobce v žalobě však ani netvrdil, kromě shora uvedeného, jak se napadený souhlas negativně projeví v jeho právní sféře. Takovým tvrzením není obecný poukaz na zasažení jeho majetkových práv nebo dotčení jeho práv. Krajský soud se nadto ztotožňuje s žalovaným, že vyplývá-li z kolaudačního rozhodnutí č. 524/2017, jímž byla stavba povolena k užívání jako rekreační objekt, odvádění splaškových vod do domovní ČOV, vrtaná studna jako zdroj užitkové vody a pitná voda je řešena dovozem, není zásadně důvod pro zjišťování podkladů k napojení na ČOV a vrtanou studnu. Žalobcovy výhrady k tomu, že studna je na jeho pozemku a ČOV byla na jeho pozemku, na veřejnoprávní vztah uživatele ke stavbě nemají žádný vliv a mohlo by se jednat o spor vlastnický, k jehož řešení nemají správní orgány pravomoc. Krajský soud rovněž přisvědčuje názoru žalovaného, že žalobcovy úvahy o legalizaci stavby vysloveným souhlasem jsou nedůvodné, neboť takové účinky souhlas nemá, což vyplývá konečně i z žalobcem citované judikatury. Výzvy žalobce k postupu podle § 129 stavebního zákona, tedy k zahájení řízení o odstranění stavby, přesahují rámec přezkumu napadeného souhlasu. Zasažení CHKO Jeseníky souvisí s ochranou životního prostředí, tedy s ochranou veřejného zájmu, jež poskytují zásadně správní orgány.

28. Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku nedostatku účastenství v řízení, neboť vyslovení souhlasu se neřídí hlavou druhou a třetí správního řádu (viz § 127 odst. 3 stavebního zákona); řízení je zahájeno pouze v případě, nejsou-li splněny podmínky pro vyslovení souhlasu nebo není-li oznámení úplné (§ 127 odst. 4 stavebního zákona), což v posuzované věci nenastalo. Žalovaný tak správně s žalobcem jako účastníkem řízení nejednal.
29. Krajský soud proto uzavřel, že žaloba žalobce není důvodná, neboť tvrzená nezákonnost napadeného rozhodnutí nezasahuje do právní sféry žalobce. Krajský soud ji proto zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. (výrok II.).

Náhrada nákladů řízení

30. V řízení byl plně procesně úspěšný žalovaný, kterému v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení; procesně neúspěšnému žalobci právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Podle obsahu spisu žalovanému žádné náklady řízení nevznikly. V části žaloby, která byla odmítnuta, nemá podle § 60 odst. 3 s. ř. s. žádný z účastníků řízení právo na náhradu nákladů řízení. Soud proto rozhodl tak, že žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III.).
31. Podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, soud rozhodl o vrácení soudního poplatku za žalobu proti kolaudačnímu souhlasu, neboť žaloba byla před prvním jednáním odmítnuta (výrok IV.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Ostrava 27. října 2022

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu

